

**A PÁZMÁNDI
PITYPANG ÓVODA ÉS BÖLCSŐDE
MINI BÖLCSŐDEI
SZAKMAI PROGRAMJA**

Tartalomjegyzék

Környezeti működési feltételek	4
<i>Intézményi adatok</i>	4
A szakmai program jogszabályi háttere	5
Ellátandó célcsoport	5
A szolgáltatás célja, feladata, alapelvei	6
Együttműködés a szolgáltatáson belül és a tágabb környezettel ...	8
<i>A családok támogatása, szülői kompetenciák fejlesztése</i>	8
<i>Külsős, szakmai feladatot ellátó szakemberek</i>	8
Tárgyi feltételek	9
Személyi feltételek	9
<i>Kisgyermeknevelők</i>	9
<i>Bölcsődei dajka</i>	9
Bölcsődei nevelés alapelvei	10
A bölcsődei nevelés feladatai	10
<i>A családok támogatása, szülői kompetenciák fejlesztése</i>	10
<i>Egészségvédelem, az egészséges életmód megalapozása</i>	10
<i>Érzelmi és társas kompetenciák</i>	11
<i>Megismerési folyamatok segítése</i>	12
A bölcsődei nevelés főbb helyzetei	12
<i>Tanulás</i>	12
<i>Gondozás</i>	12
<i>Játék</i>	13
<i>Mozgás</i>	14
<i>Mondóka, ének</i>	15

<i>Vers, mese</i>	15
<i>Alkotótevékenység</i>	16
Ünnepek	16
A fejlődés várható jellemzői bölcsődéskor végére	16
A bölcsődei nevelés megvalósításának sajátos feltételei	17
<i>A gyermekcsoportok szervezése</i>	17
<i>Napirend kialakítása</i>	17
Családok támogatásának módszerei és lehetőségei	18
Kapcsolattartás formái a szülőkkel	18
A bölcsődei ellátást nyújtó intézményszolgáltató kapcsolatrendszere	19
□ <i>Az Óvoda-Mini Bölcsőde kapcsolatai</i>	19
<i>Egyéb kapcsolatok</i>	19
Dokumentációk	19
<i>Intézményi dokumentumok</i>	19
<i>Gyermekkel kapcsolatos dokumentumok</i>	20
<i>A szolgáltatásról szóló tájékoztatás</i>	20
Az ellátás igénybevételének módja	20
Az ellátást igénybe vevőknek jogai	20
Jogorvoslati lehetőségek	21
A napközbeni ellátást nyújtó szolgáltató dolgozói számára biztosítandó	21
<i>Szakmai felkészültség biztosítása</i>	21
Belső ellenőrzés	22
Legitimációs záradék	23

Környezeti működési feltételek

Intézményi adatok

Az intézmény székhelyének neve: Pázmándi Pitypang Óvoda és Bölcsőde

Cím: 2476 Pázmánd, Fő u. 25.

Az intézmény működési helye: Pázmándi Pitypang Óvoda és Bölcsőde

Cím: 2476 Pázmánd, Fő u. 25.

Nyitva tartás: Hétfőtől - Péntekig 6³⁰ órától-17⁰⁰ óráig

Ellátási terület: Pázmánd Község közigazgatási területe

Férőhelyszám: 8 fő

Telefonszám: 06/22 463 537, 06/70 529 7476

Email címe: bolcsode@pazmand.hu

Fenntartó neve: Pázmánd Község Önkormányzata

Képviselője: dr. Virányiné dr. Reichenbach Mónika

Email: polghiv@pazmand.hu

Telefonszám: 06/22 238 004, 06/22 238 005

Szakmai program készítőjének neve: Kékesi Andrea

Szakmai program érvényességi ideje: a fenntartó jóváhagyásával lép hatályba, határozatlan időre

Felülvizsgálata: jogszabályváltozásnak megfelelően.

Szakmai program készítésének dátuma: 2018. október 09.

A szakmai program jogszabályi háttere

- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény
- 6/2016.(III.24.) EMMI rendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV. 30.) NM-rendelet módosítása
- 369/2013. (X. 24.) kormányrendelet a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatók, intézmények és hálózatok hatósági nyilvántartásáról és ellenőrzéséről

Ellátandó célcsoport

Pázmánd önkormányzata a családban nevelkedő kisgyermek számára, a családi nevelést segítve, gyermekek nappali felügyeletét, szakszerű gondozását, nevelését mini bölcsődében biztosítja. A mini bölcsőde többcélú közös igazgatású intézményként a helyi óvoda épületében került kialakításra.

Pázmánd települést, családi házas utcák és gondozott zöldövezetek jellemzik. Az elmúlt évektől egyre nagyobb igény jelentkezik a bölcsődei ellátásra. A közigazgatási és Elektronikus Közszolgálatok Központi Hivatalának 2018. január 1-i nyilvántartása szerint 2016-ban a lakosok száma 2135 volt, két év alatt 55-el nőtt. A családok jellemzően Budapest, Székesfehérvár agglomerációban dolgozó, keresztény értékrendet valló, több gyermeket vállalók. Jellemző rájuk a gyermekekért való felelős áldozatvállalás, a tudatos életmód, és a nyitottság. Magas a betelepült családok gyermeklétszáma, illetve a beköltöző párok gyermekvállalási kedve. A térségben munkaerőhiány jellemző. A családok zöme kétkeresős, illetve távmunkában, vállalkozásban dolgoznak.

75 a nullától két éves gyermekek száma. Az önkormányzat mini bölcsőde formájában biztosítja óvodáskor előtt a bölcsődei ellátást. A dolgozó szülők igényeihez igazított az intézmény munkarendje, hatékony az együttműködés a gyermekek nevelése terén.

A gyermekek részére kialakított játszóhelyek barátságos, családias légkört teremtenek, a terek, a játékok színvilága harmonikus, nyugalmat biztosító. Az udvar elkülönített játszórészlettel, fákkal és bokrokkal övezet környezetben, árnyékos, virágos területekkel, biztosítja a gyermekek egészséges feltételek közötti életszervezését.

Alapfeladaton túli szolgáltatás: időszakos gyermekfelügyelet

Az 1997. évi XXXI. törvény, valamint a hozzá kapcsolódó szabályzók (ágazati törvény és módszertani levél) lehetővé teszik, hogy a bölcsőde, ha alapfeladatát nem veszélyezteti, térítési díj ellenében külön szolgáltatásként időszakos gyermekfelügyeletet biztosíthat. Az időszakos gyermekfelügyelet keretében a gyermek számára a szülő (gondozó) által igényelt alkalommal és időtartamban bölcsődei ellátás nyújtható a normál bölcsődei csoport üres férőhelyein.

Időszakos gyermekfelügyeletet a gyermek törvényes képviselőjével kötött írásos megállapodás alapján biztosítjuk.

Az időszakos gyermekfelügyelet a Pázmádon élő családok részére, fenntartói döntés alapján, térítési díj megfizetése nélkül igénybe vehető.

A szolgáltatás célja

Szolgáltató családbarát intézményként a családok életminőségének javítása.

A bölcsődei nevelés-gondozás feladatának ellátásával, a gyermek testi-lelki és szellemi szükségleteinek kielégítése.

Érzelmi biztonságot nyújtó, szeretetteljes légkör biztosítása.

A gyermekek személyiségének fejlesztése az egész napot és minden tevékenységet átszövő játékkal.

Az egészségkompetenciák megalapozása.

Fő célkitűzésünk, hogy dolgozóink szervezett és irányított keretek között végezzék nevelési-, gondozási tevékenységüket a módszertani irányelvek, a gyermekvédelmi törvény alkalmazásával. Jó minőségű munkával a gyermekek és szülők általános megelégedettségének elérése, a szakmai tudás gyarapítása, rendszeres önképzés és továbbképzés. A legmagasabb szintű nevelés-gondozás biztosítása.

A szolgáltatás tartalma:

Megemlékezés a jeles napokról (születésnap, anyák napja, karácsony, farsang, gyereknap).

A manuális alkotókészség fejlődésének elősegítése (gyúrás, sodrás, gömbölyítés, nyújtás, tépés, vágás, ragasztás, ujjfestés, ecsethasználat).

A tevékenységek évszakhoz való tervezése.

Biztonságot adó játéktér kialakítása: puha sarkok, kuckók kialakítása.

A gyermekek életkorának megfelelő, évszakokhoz, tevékenységekhez illő, mozgással kísért mondókák, énekek, versikék spontán beiktatása a napirendbe.

A kisgyermekek számára élményt nyújtó, részvételre motiváló, tanulási tapasztalatokat biztosító bölcsődei élet kialakítása, az egyéni bánásmódra törekvés, és a gyermekek pozitív önállósági törekvéseinek, önértékelésének erősítése mellett.

Alapelveink

- Család rendszerszemléletű megközelítése

Komplex látásmóddal kiindulópontnak tekintjük a családot. Elsődleges szempontunk a család működésének megismerése, az erősségek, gyengeségek feltérképezése, hogy ezekre építve járulhassunk hozzá a család életminőségének javításához.

A beszoktatás megkezdése előtt családlátogatáson nyerünk betekintést a család életébe, hogy felismerhessük a család struktúráját. Az itt szerzett tapasztalatokat a kisgyermeknevelők napi munkájuk során beépítik a gyermek nevelési és gondozási folyamataiba.

- A koragyermekkorai intervenciós szemlélet befogadása

Elvégzünk minden olyan tevékenységet, amely a kisgyermek sajátos szükségleteinek meghatározását és figyelembevételét szolgálja. Kisgyermeknevelőink feladata az esetlegesen felmerülő fejlődésbeli lemaradások, megtorpanások felismerése és jelzése. Ezt szolgálják az intézményben negyedévente megtartott esetmegbeszélések, amelyeken az összes dolgozó részt vesz, a fejlődési napló, a súly- és magasságmérés, az anamnézisek megismerése.

- A családi nevelés elsődlegességének tisztelete

Elsődlegesen a család joga és kötelessége a kisgyermek nevelése. Munkánk során a családi nevelés értékeire, hagyományaira és szokásaira építünk, tiszteletben tartva a gyermeki jogokat. Partnerközpontú együttműködés kialakítására törekszünk a szülőkkel. Lehetővé tesszük számukra, hogy tevékenyen, különböző szinteken és módokon bekapcsolódhassanak a bölcsőde életébe.

- A kisgyermeki személyiség tisztelete

Különleges védelem és bánásmód biztosítása mellett, feladatunk a gyermeki személyiség teljes kibontakoztatása, továbbá a személyes, a szociális és a kognitív kompetenciák fejlődésének segítése. Törekszünk az etnikai, kulturális, vallási, nyelvi, nemi, valamint fizikai és mentális képességbeli különbözőségek iránti tolerancia kialakítására.

- A kisgyermeknevelő személyiségének meghatározó szerepe

A korosztály életkori sajátosságaiból adódóan példaértékű és meghatározó a kisgyermeknevelő szerepe, aki személyiségén keresztül hat a kisgyermekre és a családra. A feladatok színvonalas megvalósítására megfelelő szakmai kompetenciával és identitással, kellő önismerettel, magas szintű társas készségekkel bíró szakember képes. Ebből adódóan a

kisgyermeknevelők felelősek a szakmai tudásuk szinten tartásáért, gyarapításáért, szakmai kompetenciáik fejlesztéséért.

- Biztonság és stabilitása megteremtése

A beszoktatásra, adaptációs időszakra úgy tekintünk, mint a kisgyermek elveszett biztonságának újrateremtésére. Érzelmi biztonságának növelését szolgálja a személyi és tárgyi környezet állandósága („saját kisgyermeknevelő” - rendszer, felmenőrendszer, csoport- és helyállandóság). Ez szolgál alapul tájékozódásához, a jó szokásainak kialakulásához.

Ugyancsak a gyermek biztonságérzetének növelését szolgálja, és stabilitást, kiszámíthatóságot ad a napirend folyamatossága, az egyes mozzanatok egymásra épülése.

- A fokozatosság megvalósítása

A bölcsőde megkezdésekor, a beszoktatás fokozatosan történik, majd a beszoktatástól kezdődően fokozatosan segítjük a szocializációt, az önállósodást, a fejlődéseket, a változások elfogadását, a szokások kialakulását.

- Az egyéni bánásmód érvényesítése

Törekszünk a gyermek megismerésére, az egyéni fejlettséghez igazodó napi gondozásra, az egyéni bánásmódra. Figyelembe vesszük a spontán érés, az egyéni fejlődés ütemét, a gyermek pillanatnyi fizikai és pszichés állapotát, kompetenciáját, nemzetiségi/etnikai, kulturális és vallási hovatartozását.

- Gondozási helyzetek kiemelt jelentősége

A gondozási és nevelési helyzetek elválaszthatatlan egységet alkotnak. A professzionális gondozással hozzájárulunk a személyes kapcsolatok pozitív alakulásához, a nevelési feladatok megvalósulásához.

- A gyermeki kompetenciakészítés támogatása

Megalapozzuk a kognitív, érzelmi és társas kompetenciákat. Biztosítjuk játékon, gondozási és egyéb tevékenységeken keresztül az ismeretek, élmények szerzését. Megalapozzuk ezzel az egész életen át tartó tanulás igényét. A spontán tanulás öröme erősítjük kíváncsiságának fenntartása, megismerése által.

Együttműködés a szolgáltatáson belüli és a tágabb környezettel

A családok támogatása, szülői kompetenciák fejlesztése

A kisgyermek harmonikus fejlődése érdekében fontos a család és a bölcsődei nevelés összhangjának megteremtése, továbbá a család erősségeinek megismerése, támogatása, pozitívumok kiemelése. A szülők és a kisgyermeknevelők közötti egyenrangú, konstruktív, kölcsönös bizalmon alapuló partneri kapcsolat alakítunk ki. A szülő közvetíti a gyermeke szokásait, igényeit, szükségleteit a kisgyermeknevelő felé, hozzájárulva a differenciált, egyéni bánásmód megvalósításához.

A szülőkkel folyamatos kapcsolattartásra törekszünk, napi rendszerességgel. Ezen kívül szülői értekezletek és szülő csoportos beszélgetések keretein belül az év folyamán több alkalommal is lehetőséget biztosítunk a felmerülő kérdések átbeszélésére, illetve különböző témakörökkel készülünk az értekezletekre (szobatisztaság, önállóság, kötődés stb.).

A Pázmádon élő családok és bölcsődés korú gyermekeik részére, betekintést nyújtunk bölcsődei kóستolgotók alkalmával.

Együttműködés külsős, szakmai feladatot ellátó szakemberekkel

- **Pszichológus:** a beilleszkedési, magatartási zavarokkal küzdő gyermekek integrációjának segítése. Pedagógusoknak, szülőknek nevelési tanácsadás.
- **Gyógypedagógus:** a sajátos nevelési igényű gyermekek speciális fejlesztése, a kisgyermeknevelő munkájának segítése.
- **Gyermekorvos:** /a fenntartóval kötött megbízási szerződésbe foglaltak alapján/ heti rendszerességgel látogat a bölcsődébe. Időszakos orvosi vizsgálat során a gyermek fizikai-, értelmi-, érzelmi állapotának, illetve szocializációjának ellenőrzése. A feltárt egészségügyi problémák a kisgyermeknevelővel, szülővel való megbeszélése, szükség esetén szakvizsgálat kérése.

Baleset, betegség esetén elsősegélynyújtás, ill. a sürgős terápia megkezdése.

A házi patika összeállítása, rendszeres ellenőrzése, szükséges pótlása.

A közösség védelme érdekében a védőoltások figyelemmel kísérése és prevenció.

Járványveszély esetén az érvényben levő rendelkezéseknek megfelelő intézkedések megtétele.

Együttműködés a szolgáltatáson belül

A többcélú intézményben a szakmai információáramlást folyamatosan biztosítjuk. Heti rendszerességgel/szükség szerint, a bölcsődei intézményvezető-helyettes beszámol az intézményvezetőnek a bölcsődébe járó gyermekek fejlődéséről, és a fontosabb eseményekről.

Az óvodába készülő gyermekekkel „Óvodakóstolgot”. Néhány alkalommal, ellátogatunk az óvodai csoportokba, felkeressük a gyermekek leendő óvodapedagógusait, megkönnyítve az óvodába történő beilleszkedést.

Negyedévente „Esetmegbeszélés” az óvodai és bölcsődei dolgozók részvételével, közös nevelési elvek kialakítása. A bölcsődei csoporton belül, heti rendszerességgel, vagy szükség szerint átbeszéljük a felmerülő kérdéseket, problémákat.

Tárgyi feltételek

A tárgyi eszközök a bölcsődei ellátás eszközeiről és felszereléséről szóló jegyzék szerint kerülnek beszerzésre, az adott csoport létszámának figyelembevételével. A gyermekek ellátásához szükséges eszközök és felszerelések jó minőségűek, fertőtleníthetők és a gyermekek életkorához, testméretéhez igazodóak.

Az épület helyiségei: /1 csoportszoba, mosdó, öltöző/

Biztosítjuk a mozgásfejlesztő eszközöket, bútorokat, tágas játszóhelyeket. A csoportszoba berendezésének fő szempontja az volt, hogy ösztönözzön a gyermek életkori sajátosságainak megfelelő tevékenységre, mozgásra, és segítse az önállóság kialakulását.

A gyermekbalesetek megelőzése érdekében folyamatosan karbantartjuk, védjük az eszközöket, szem előtt tartva a kisgyermek sajátos gondolkodását, tevékenységeit.

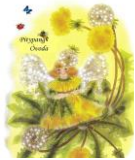
Személyi feltételek

Kisgyermeknevelő /2 fő/

Végzettség: 2 középfokú kisgyermeknevelői képesítés /az egyik óvodapedagógus végzettségű is /. Mindkét kisgyermeknevelő pályakezdő gyakornok, munkájukat szakértő bevonásával végzik.

Az intézményvezető irányításával dolgozik, munkájában figyelembe veszi az orvos, a gyógypedagógus, a pszichológus és az óvodapedagógusok szakmai útmutatását.

Feladata:

- Az egészséges csecsemő és kisgyermek testi és pszichés fejlődésének elősegítése, követése, értékelése. Pedagógiai, pszichológiai, egészségügyi és gondozástechnikai ismeretei birtokában segíti a gyermekek egészséges, harmonikus fejlődését, az önállóság alakulását.
- Az érvényben lévő módszertani elvek, a helyi program figyelembevételével beszoktatja, gondozza, neveli a rábízott gyermekeket.
- Csoportja és az udvar eszközeinek állapotát figyelemmel kíséri, biztonságosak legyenek, és a baleset megelőzés szempontjainak megfelelően.
- Gondoskodik a gyermekek rendszeres levegőztetéséről, az időjárásnak megfelelő felöltöztetéséről.
- A szülővel állandó kapcsolatot tart, rendszeresen beszámol a gyermekét érintő napi eseményekről. A szülővel együttműködve családlátogatási és beszoktatási tervet készít és megvalósítja azt.
- Részt vesz a szülői értekezleteken, illetve megtartja azt
- Csoportjában vezeti az előírt nyilvántartásokat.

Bölcsődei dajka / Ifő/

Végzettség: középfokú kisgyermeknevelői képzésre jár. Befejezés ideje: 2019. június.

Feladata:

- A higiénés követelményeknek megfelelően takarítja az intézmény helyiségeit.
- Előkészíti a gyermekek étkeztetését.
- Segíti a gondozási tevékenységeket.
- A bútorok, az étkezési eszközök és a játékok tisztítását rendszeresen elvégzi.
- Szükség szerint mossa és vasalja a gyermekek ruhadarabjait és a csoportok textíliáit.

A bölcsődei nevelés feladatai

A családok támogatása, szülői kompetenciák fejlesztése

A kisgyermek harmonikus fejlődése érdekében a család és a bölcsődei nevelés összhangjának megteremtése. A család erősségeinek megismerése, támogatása, pozitívumok kiemelése. A szülők és a kisgyermeknevelők közötti egyenrangú, konstruktív, kölcsönös bizalmon alapuló partneri kapcsolat kialakítása. A differenciált, egyéni bánásmód kialakításához a szülők bevonásával a gyermek szokásainak, igényeinek, szükségleteinek megismerése,

Egészségvédelem, az egészséges életmód megalapozása

A bölcsődés korú gyermekek szocializációja, az egészséges életmód szokásainak kialakítása, az érzelmi-értelmi fejlődés segítése, a 3 év alatti korosztály életkori sajátosságainak figyelembe vételével.

A gyermekek testi, lelki szükségleteinek kielégítése, egészséges és biztonságos környezet megteremtése valamint a kisgyermek fejlődésének nyomon követése, dokumentálása.

Egészségvédelem:

Az egészséges testi-lelki fejlődés elősegítése:

- a fejlődéshez szükséges egészséges és biztonságos környezet megteremtése
- a primer szükségletek egyéni igények szerinti kielégítése
- a környezethez való alkalmazkodás és az alapvető kulturhigiénés szokások kialakulásának segítése

Rugalmas, a kisgyermek életkorához egyéni fejlettségi szintjéhez és az évszakokhoz igazodó napirend biztosítása. A játék, mozgás, a szabad levegőn való aktív tevékenységek váltakozása, a tágas udvar, mozgásfejlesztő eszközök, homokozó rendszeres használata. A pihenés feltételeinek megteremtése.

Egészséges táplálkozás:

Az étlap szerkesztésénél a korszerű gyermekélelmezés követelményeinek figyelembe vétele. Az ételek tárolása, tálalása, ételminta vétele előírásnak megfelelően.

Prevenációs feladatok megvalósítása:

Speciális szakemberek bevonása (gyermekorvos, dietetikus, gyógypedagógus, pszichológus stb.).

A sajátos nevelési igényű, a magatartás vagy fejlődési problémákkal küzdő kisgyermek esetében az intervenció szemléletének fokozott betartása.

Érzelmi és társas kompetenciák

Az érzelmi fejlődés és a szocializáció segítése.

- derűs légkör biztosítása, a mini bölcsődébe kerüléssel járó nehézségek lehetőség szerinti megelőzése, ill. csökkentése, a gyermekek beilleszkedésének segítése
- a kisgyermeknevelő-gyermek között szeretetteljes, érzelmi biztonságot jelentő kapcsolat kialakítása
- az egyéni szükségletek kielégítése, a komfortérzet állandósítása
- a társas kapcsolatok alakulásának, az együttélés szabályainak megismertetése, elfogadásának, alkalmazásának segítése
- sok új egyéni és közös élmény megélésének szervezése

A család elsődleges szerepet tölt be a szocializáció szempontjából. A közösségbe kerüléskor a családban megtanult viselkedési normák megerősítést, vagy elutasítást kapnak. Így a gyermek megtanulja a társas együttélés helyes mechanizmusát, a 3. életév végére tolerálja is. A közösség másodlagos szocializációs szintérré válik, ahol lehetőség nyílik a rendszeres gyakorlásra, s ezek lehetővé teszik a helyes viszony megtanulását. Ezek a megnyilvánulások

vezetnek a gyermek önállósodásához, a jó szokások kialakulásához. Ebben vállalunk mi szerepet és felelősséget. A mini bölcsődés gyermek önállósodási törekvése vezet az én-tudat kialakulásához. Csecsemőkorban fokozatosan ismerkedik testrészeivel, és jön rá, hogy mozgását ő irányítja. Felfigyel nevére, megismeri magát a tükörben. Játékában nagyon jól megfigyelhetjük, hogy milyen fokozatosan alakul ki a képessége, hogy egy-egy játék megszerzéséért kitartóan harcoljon, és képes legyen két tárgy egymásra helyezésére.

Csecsemőkorban az egymás mellett játszás nem okoz konfliktust – tipegő korban gyakori a féltékenységi konfliktus – a jó kisgyermeknevelő-gyermek kapcsolat hatására ez csökken, megjelenik az együttjátszás – segítenek, vigyáznak egymásra, megsimogatják a másikat, hiányzó társukat emlegetik. Kisgyermeknevelői munka során feladat, hogy észrevegyük a gyermek veleszületett, vagy fejlődése folyamán szerzett problémákat, s indirekt, vagy kevésbé direkt eszközökkel befolyásoljuk a fejlődését, kompetenciakészítésének támogatása – a kisgyermek elveinek, gyermeki jogainak tiszteletben tartásával.

Megismerési folyamatok fejlődésének segítése

- a gyermek életkorának, érdeklődésének megfelelő tevékenységek lehetőségének biztosítása
- az önálló játék, társas lét, aktivitás és a kreativitás támogatása
- játékos ismeretnyújtás
- a cselekvéses tanulás lehetőségeinek megteremtése a kisgyermeknevelő aktív részvételével
- a gyermek tevékenységének támogató-bátorító odafigyeléssel kísérése, megerősítése, - gyermek igényeihez igazodó közös tevékenység során élmények, viselkedési és helyzetmegoldási minták nyújtása.

A bölcsődei nevelés főbb helyzetei

Tanulás

Minden olyan tapasztalat-, illetve információszerzési folyamat, amely tartós változást idéz elő a viselkedésben és a gondolkodásban, valamint elősegíti, hogy a gyermek megismerje önmagát és környezetét. Tevékenységben ágyazottan történik.

Legfontosabb területe a beszéd fejlesztése:

Biztonságos és támogató környezet, támogató interakciók biztosítása, /gyermek-gyermek, gyermekfelnőtt/.

A teljesítményelvárás nélküli tanulás feltételeinek biztosítása: olyan tapasztalat és információszerzési folyamat kialakítása, amelyben a kisgyermek megismeri önmagát és környezetét.

Szinterei: természetes élethelyzetek, az együttes tevékenységek és a kommunikáció.

Formái: az utánozás, a spontán játékos tapasztalat szerzés és a szokások kialakítása.

Gondozás

Fő feladatunk a mentálhigiénias szokások kialakítása, a gondozás folyamán a gyermek komfortérzetének biztosítása.

Az önállóságra törekvés támogatása / öltözködés, WC használat, étkezés/.

Étkezéshez szalvéta, a kisebbeknek előke biztosítása.

A várakozási idő kiküszöbölése: a tisztálkodás, étkezés, alvás, öltözködés mindig a játékból indul. A tevékenységek következetes gyakorlásával a gyermek szokásrendszerének kialakítása.

Elegendő idő biztosítása.

A sikeres próbálkozások megerősítése /sikertelenség esetén sincs elmarasztalás/.

A teljesítményelvárás nélküli gondozási helyzetek megteremtése.

Gondozási helyzetek:

- fürdetés, mosakodás, kézmosás, fésűlködés
- pelenka, WC használat
- öltözködés
- étkezés
- nyugodt alvás

Feladatok:

- egyéni bánásmód, gondozás közben
- nyugodt, derűs légkör, kommunikáció
- elegendő idő a kezdeményezésre és a művelet elvégzésére
- együttműködés – tiszteletben tartjuk akaratát, biztatjuk, odafigyelünk rá
- kompetenciakésztetés támogatása
- megerősítjük próbálkozásait és dicsérik – ha nem sikerül, nincs elmarasztalás
- korának megfelelő ruhadarabok (ne gátolják mozgásában)
- az eszközök elérhetősége – fésű, törölköző
- saját jel – önállóságát segíti, környezetében eligazodik
- kisgyermeknevelő odafigyelése, biztatása, megerősítése, dicsérete, támogatása

Játék

A gyermekkor legfontosabb örömszerző tevékenysége, amely segít a világ megismerésében és befogadásában, elősegíti a testi, az értelmi, érzelmi és a szociális fejlődést, az ismeretek bővülését.

Cél: A gyermekek sokoldalú fejlesztése.

Feladat:

A játéktevékenységhez szükséges tárgyi és személyi feltételek megteremtése, az egész napot átszövő, szabad játék- játékidő biztosítása.

A gyermekek életkori sajátosságainak megfelelő, derűs, alkotásra motiváló csoportszoba kialakítása: mesesarok, babakonyha, babaszoba, alkotó tevékenységnek hely.

A játékeszközök elérhető magasságba helyezése.

A szabad játékválasztás biztosítása.

Egyéni és közös játékhoz kis „kuckók” kialakítása.

A külső térben évszaknak megfelelő eszközök biztosítása.

A jó játéktevékenység feltételei:

- oldott, derűs légkör
- biztonságérzet
- legyen szabadon választható és elérhető
- elegendő hely, idő, játékeszköz
- nyújtson örömet

A kisgyermeknevelő feladatai a játéktevékenység kialakításában:

- a tevékenységek körének megszervezése
- kompetenciaképzés támogatása
- eszközök előkészítése
- érdeklődést felkeltő környezet megteremtése
- irányítás helyett segítségnyújtás, megerősítés
- a gyermek alkotásainak felhasználása a szoba, öltöző díszítésére

Mozgás

A legtermészetesebb megnyilvánulási forma – fejlettsége képet ad a gyermek általános szintjéről, a fejlődés tempójáról. Feltétele és eszköze a tapasztalásnak, a megismerési folyamatnak, a gondolkodásnak.

Cél: A gyermekek mozgásigényének kielégítése, mozgáskoordinációjuk, testi fejlődésük segítése szabad mozgással és játékokkal.

Feladat:

Minden gyermek számára megfelelő feltételek biztosítása a legtöbb mozgáshoz, mozgásuk fejlődéséhez.

Az élettani és biztonságos mozgás gyakoroltatása.

A napi mozgással a gyermekek sikerélményhez juttatása.

A fejlődés nyomon követéséhez dokumentáció készítése.

A nagymozgások, a szem-, kéz-, lábkoordináció, egyensúlyérzék, finommotorika beépítése a gondozási teendőkbe, a szabad játékba.

Elegendő idő, hely és mozgásfejlesztő játékok biztosítása a megfelelő fejlődéshez.

Tevékenységek:

A mozgás fejlődését elősegítő tényezők:

- tárgyi feltételek: hely, kényelmes ruha, fekhely, hempergő
- kiegyensúlyozott, derűs légkör: jó kisgyermeknevelő-gyermek kapcsolat
- évszaknak megfelelő helyes napirend kialakítása
- pozitív megerősítés

A mozgásfejlődés elősegítésének területei

- Gondozási műveletek
- Játéktevékenység

Törekednünk kell:

- a szabályok megismertetésére, gyakoroltatására
- a biztonságos játék megteremtésére
- a gyermek életkorának megfelelő udvari játékok és hely biztosítására

Mondóka, ének

Ha énekel a kisgyermeknevelő, derűt sugároz, nyugalmat, örömet ad. Az énekes foglalkozásnak nincs szervezett ideje, a nap folyamán többször jelenik meg az éneklés és mondóka, mindig játékos mozgással. A dalok anyaga igazodik az életkorhoz.

A bölcsődei zenei nevelés célja:

- Zenei érdeklődés felkeltése
- A környezet hangjai iránti érzékenység kialakítása
- Mintaadás az önkéntes utánzásra, spontán dúdolásra
- Az énekhez kapcsolódó ismétlődő mozdulatokkal összerendezett mozgásra késztetés
- Ritmusérzék fejlesztése
- Olyan légkör kialakítása, melyben a gyermeke jól érzi magát, feloldódik, gögicsél

Feladata:

- Érzelmi fejlődés elősegítése
- Gátlások oldása
- A zenei hallás, éneklési készség elindítása
- A beszéd-készség kialakulásának elősegítése
- A szép kiejtés fejlesztése
- A szókincs és fogalombővítés
- Örömteli kapcsolat kialakítása a felnőttel

A bölcsődei zenei nevelést irányító néhány alapgondolat:

- A zenei anyag egyszerű legyen, de művészi értékű (pl. népdal)
- Igazodjon a korcsoporthoz
- Gondozási művelet közben nem éneklünk, elvonná a gyerek figyelmét

Vers, mese

A mese és a vers a gyermeki igényeknek megfelelően spontán jelenik meg a bölcsődei életben. nagy hatással van a kisgyermek érzelmi, értelmi /beszéd, gondolkodás, emlékezet, képzelet/ valamint a szociális fejlődésére.

Cél: A beszédfejlődés segítése, érzelmi nevelés irodalmi élmény által.

Feladat:

- Mesesarok kialakítása, puha szőnyegekkel, könyvekkel
- A gyermekek korosztályához igazodó, rendszeres mese- versmondogatás
- Kellemes hangulat, kulturális élmény nyújtása
- A szép tiszta beszéd megalapozása
- Emlékezet, képzelet fejlesztése

Tevékenységek: ölben ültetés, megnyugtatás, simogatás, höcögtetés
játék során rövid vers, ritmus mondogatása
rövid mesék elmondása
bábozás, dramatizálás

Alkotótevékenység

Cél: A tevékenység örömeinek megtapasztaltatása, érzelmek feldolgozása és kifejezése.

Feladat:

- A spontán cselekvési szándékhoz a tárgyi feltételek és elegendő idő biztosítása
- Az alkotási készség fejlesztése, alkotókedv ébrentartása
- A kisgyermek alkotásának elismerésével és megbecsülésével az alkotó tevékenységek iránti érdeklődés fenntartása

Tevékenységek:

- nyomható eszközök használata
- firkálás, gyurmázás, gyűrés, tépés, ujjfestés, vastag ecsettel festés

Ünnepek

A különleges bölcsődei alkalmakkal lehetőséget adunk a szülőknek arra, hogy gyermekeikkel együtt éljék meg az ünneplés örömét. Az ünnepek erősítik az összetartozás élményét. A közös élmények erősítik a szülő- gyermek, kisgyerekevelő-szülő és a kisgyermeknevelő- gyermek közötti kapcsolatokat.

Alkalmak:

Születésnap
Farsang
Húsvét
Anyák napja
Gyermeknap

A fejlődés várható jellemzői bölcsődéskor végére

A gyermek

- készségei, képessége, erőnléte fejlődik
- sok területen önálló
- szükségleteit jelzi, szobatiszta
- alkalmazkodik a bölcsődei napirendhez
- szívesen kapcsolódik be a tevékenységekbe
- beszéde, kifejezőkészsége fejlődést mutat
- korának megfelelően használja az eszközöket (játék tárgyak, stb)
- felnőttekkel és gyermekekkel együttműködik
- környezetében jól tájékozódik

A bölcsődei nevelés megvalósításának sajátos feltételei

A gyermekcsoportok szervezése

A bölcsőde 20 hetes kortól 3 éves korig nevelő-gondozó intézmény.

A gyermekek felvétele a közzétételi időben jelentkezéssel történik. Elsősorban a településen élő, munkahellyel rendelkező szülők gyermekének felvételére kerül sor.

Jelenleg minden gyermek betöltötte a 2. életévét, de az intézmény rendelkezik a csecsemők fogadásához szükséges feltételekkel. /rácsos kiságy, a korosztálynak megfelelő játékok, elkülöníthető sarok./

Gyermekcsoport létszáma: 8 fő.

Szülői beszoktatással segítjük az új környezethez, személyekhez való alkalmazkodást. Naponta ellátogatnak a szülők a gyermekekkel a bölcsődébe. A beszoktatás maximum 2 hétig tart, de az ideje függ a gyermektől és a szülőtől is.

Napirend

Egyénre szabott, a gyermek szükségleteit figyelembe veszi – változik az életkorral, évszakkal. Függ az intézmény nyitva tartásától.

Összeállítási szempontok:

- a gyermek igénye, fejlettségi foka
- a fejlődéshez szükséges biológiai és pszichológiai feltételek
- megfelelő idő a gondozási munka ellátásához
- az egész napot átszövő és meghatározó játékidő biztosítása
- a helyi környezeti adottságok kihasználása
- legyen jól szervezett, rugalmas, folyamatos
- alkalmat adjon az egyéni bánásmódra
- megkönnyítse az alkalmazkodást

Családok támogatásának módszerei és lehetőségei

A mini bölcsőde a családi nevelés-gondozás kiegészítőjeként segíti a kisgyermekek napközbeni ellátását, személyiségfejlesztését.

Cél: az őszinte kapcsolat és jó együttműködés kialakítása.

Feladat: A bizalom megteremtése a kisgyermeknevelő-szülő között.

Kölcsönös és folyamatos tájékoztatás a gyermekről. Közös programok szervezése, megvalósítása.

Kapcsolattartás formái a szülőkkel

- **Családlátogatás**- a családdal való kapcsolatfelvétel, a kisgyermek és a szülők otthoni környezetben való megismerése. A látogatás első időpontja a beszoktatás megkezdése előtt történik, amely a későbbi jó együttműködés feltétele.
Fontos színtere a bizalmi kapcsolat megalapozásának.
- **Beszoktatás (adaptáció)**: szülővel együtt történik, fokozatos, a családdal való együttműködést helyezi előtérbe.
- **Napi kapcsolattartás**: rövid beszélgetés reggeli érkezéskor és hazamenetelkor.
Kölcsönös informálás a kisgyermek érzelmi állapotáról, hangulatáról, az őt érintő napi történésekről, változásokról.
- **Fogadóóra**: Egyeztetés utáni, egyéni beszélgetés. A kisgyermek fejlődéséről való részletes, kölcsönös tájékozódás, hosszabb megbeszélést igénylő kérdések, nevelési problémák közös átgondolása.
- **Szülőcsoportos beszélgetések**: Egyeztetés utáni, kiscsoportos beszélgetések. Évközben bármikor összehívható, szülői kezdeményezésre is.
- **Szülői értekezlet**: Az intézményvezető által összehívott általános, a gyermekcsoportra vonatkozó tájékoztatás. Egy nevelési éven belül 1 alkalommal kerül rá sor, az újonnan érkező gyermekek szülei számára /beszoktatás előtt, nevelési év vége felé/.
- **Indirekt kapcsolattartási formák**: üzenő füzet, hirdetőtáblák, honlap, szórólap.
- **Különböző szervezett, közös programok**: családi délutánok, gyermeknap, évszáró.

Dokumentációk

Intézményi dokumentumok

- Szakmai program
- Szervezeti és Működési Szabályzat
- Házirend

- Nevelési-gondozási terv
- Csoportnaplók
- Üzenő füzet a szülőknek
- Szülői értekezleti feljegyzés

Gyermekkel kapcsolatos dokumentumok

- Bölcsődei gyermek egészségügyi törzslap
- Étkezési nyilvántartás
- Felvételi értesítő
- Értesítés ellátás megszűnéséről
- Szülői nyilatkozat /Térítési díj fizetési kedvezmény igénybevételéhez/

A szolgáltatásról szóló tájékoztatás

Az üzenő füzetbe a kisgyermeknevelő és a szülő a gyermekkel kapcsolatos információkat közli.

Az ellátás igénybevételének módja

A szolgáltatás igénybevétele önkéntes. A szülő jelentkezését követően a gyermek felvétele a Felvételi Szabályzatban foglaltaknak megfelelően történik. A bölcsődei ellátást 20 hetestől 3 éves korig, olyan gyermekek számára biztosítjuk, akiknek szülei (nevelői, gondozói) munkahellyel rendelkeznek, vagy képzésben, továbbképzésben vesznek részt, ezért gyermekük felügyeletéről nem tudnak gondoskodni.

A felvételi eljárás során a szülő a munkáltatói, egyéb igazolást vagy szándéknyilatkozatot nyújt be, melyben igazolja, hogy a felvételi szabályzatban leírtaknak megfelel.

Az ellátást igénybe vevőknek jogai

- A szolgáltatásokat teljes körűen igénybe venni, egyéni bánásmódban részesülni.
- Minden fontos kérdésekben a tájékoztatáshoz, adatai védelméhez, a nyilvántartásba, dokumentumokba való betekintéshez.
- Az ellátást igénybe vevőt megilleti személyes adatainak védelme, valamint a magánéletével kapcsolatos titokvédelem.
- A szolgáltatás vezetője köteles biztosítani, hogy az ellátott adataihoz, a vezetett nyilvántartásokhoz illetéktelen személy ne jusson hozzá.

- Az ellátást igénybe vevők, az ellátást nyújtó kötelezettségzegése és a szolgáltatás igénybevételével kapcsolatos problémák esetén panasszal élhetnek, melyet a szolgáltatás vezetőjéhez lehet szóban vagy írásban benyújtani.
- Gyermekjogi képviselő neve: Bánházi Ágnes

Elérhetősége: 0620 489 9621, banhazi.agnes@ijb.emmi.gov.hu

A gyermekjogi képviselő ellátja a gyermekvédelmi gondoskodásban részesülő gyermek e törvényben (1997. évi XXXI. törvényben) meghatározott jogainak védelmét, és segíti a gyermeket jogai megismerésében és érvényesítésében, valamint kötelességei megismerésében és teljesítésében. A gyermekjogi képviselő kiemelt figyelmet fordít a különleges vagy speciális ellátást igénylő gyermek védelmére.

Figyelemmel kíséri az óvoda, az iskola, a kollégium és a pedagógiai szakszolgálat intézményeiben folyó gyermekvédelemmel kapcsolatos tevékenységet, segíti a gyermeki jogok érvényesülését. Indokolt esetben megkeresi az említett intézmények fenntartóját, illetve szükség szerint a gyermek érdekében a gyámhatóságnál eljárást kezdeményez.

Gyermekjogi képviselő tevékenysége:

- segít a gyermeknek panasa megfogalmazásában, kezdeményezheti annak kivizsgálását;
- segíti a gyermeket az állapotának megfelelő ellátáshoz való hozzájutásban, a gyermekjóléti szolgálat esetmegbeszélésén, illetve a területi gyermekvédelmi szakszolgálat elhelyezési értekezletén az ezzel kapcsolatos megjegyzések, kérdések megfogalmazásában;
- eljár a gyermek szülője vagy más törvényes képviselője, a gyermek, illetve fiatal felnőtt, valamint a gyermek-önkormányzat felkérése alapján,
- eljár az érdek-képviselői fórum megkeresése alapján;
- a gyámhatóság kirendelése alapján képviseli a gyermeket a nevelési felügyelettel kapcsolatos eljárásban;
- jogsértések észlelése esetén javaslatot tehet:
 1. gyermekvédelmi igazgatási bírság kiszabására;
 2. a jogsértés jövőbeni előfordulásának megelőzése érdekében a jogsértéssel érintettek között, szükség szerint szakértők bevonásával, egyeztető megbeszélés tartására a gyámhatóságnak;
 3. a jogsértő személy továbbképzésére a fenntartónak, működtetőnek.

A gyermekjogi képviselők munkájában kiemelkedő feladat a lakosság jogi ismereteinek és jogtudatosságának növelése, a gyermekek és a lakosság részére történő tájékoztatás.

A gyermekjogi képviselők az IJSZ nyilvántartási számával ellátott fényképes kártyaformátumú igazolvánnyal rendelkeznek, amely megkönnyíti az azonosíthatóságot az intézmények és az állampolgárok részére is-

Jogorvoslati lehetőségek

A szülő a bölcsőde szolgáltatásaival kapcsolatosan panaszjoggal élhet.

- ✦ Intézményvezető,
- ✦ Jegyző,
- ✦ Kormányhivatal, Gyámügyi és Igazságügyi Főosztály
- ✦ Bíróság.

Célunk, hogy a gyermekeket érintő problémákat, vitákat a legkorábbi időpontban a legmegfelelőbb szinten lehessen feloldani vagy megoldani.

A panaszkezelés lépései:

- a panasz tudomásul vétele
- az érintettek tájékoztatása
- tények, információk gyűjtése a panasszal kapcsolatban
- megoldások keresése – a panaszos tájékoztatása a megoldási alternatívákról.

A napközbeni ellátást nyújtó szolgáltató dolgozói számára biztosítandó

- Az egészséges és biztonságos munkavégzéshez szükséges törvényi előírásoknak megfelelő munkafeltételek.
- Véleménynyilvánítás, munkája elismerése.
- A munkavégzéssel kapcsolatos megbecsülés.
- Emberi méltóság és személyiségi jogok tiszteletben tartása.
- Segítség a szakmai tudás gyarapításához.

Elvárás a dolgozók részére a felkészült és lelkiismeretes munkavégzés, a szülőkkel való jó kapcsolatra és partneri együttműködésre törekvés, a gyermeki jogok érvényesülésének biztosítása, valamint a Szociális Munka Etikai Kódexének és a programjában és házirendjében megfogalmazott szakmai és adatvédelmi szabályok betartása.

Szakmai felkészültség biztosítása

Célunk:

- a szakmai tudás gyarapítása

- a rendszeres önképzés, továbbképzés – a magas szintű nevelés-gondozás biztosítása
- a dolgozók szervezett és irányított keretek között végezzék nevelési- gondozási tevékenységüket a módszertani irányelvek és a gyermekvédelmi törvény alkalmazásával
- jó minőségű szakmai munkát végezzenek a közvetlen partnerek általános megelégedettségére

A megvalósítás formái:

- kapcsolatfelvétel más bölcsődékkal- közös megbeszélés alkalmával tapasztalatcsere
- házi továbbképzések- a kisgyermeknevelők igénye, érdeklődése alapján, illetve az aktuális szakmai kérdésekkel kapcsolatban
- külső továbbképzéseken való részvétellel

Belső ellenőrzés

A bölcsődében folyó tevékenységek eredményességének, szakszerűségének, hatékonyságának, vizsgálata a belső ellenőrzés feladata, az erősségek és a fejlesztendő területek feltérképezése céljából. A bölcsődei vezető-helyettes önellenőrzése mellett az intézményvezető ellenőrzi a nevelési – gondozási munka megvalósulását az írásos dokumentumok vezetését.

